

ගිණුම්කරණය

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර උසස් පෙළ විභාගය
සඳහා විෂයානුබද්ධ සංවිතය

06

කේවල ස්වෘමි ව්‍යාපාරයක මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල
කරයි - බහුවරණ සහ කෙටි ප්‍රශ්න

- 1) ව්‍යාපාරයක 2020.03.31 දින සිදු වූ ජල ගැලීමකින් ගබඩාවේ තිබූ තොගයෙන් $\frac{3}{4}$ ක් විනාශ විය. 2019.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා පහත තොරතුරු සපයා ඇත.

විස්තරය	(රු'000)
විකුණුම්	15,000
ගැණුම්	6,000
ආපසු එවුම්	750
විකුණුම් පිරිවැය	8,000

තොග හානිය සම්බන්ධයෙන් 80% ක් ගෙවීමට රක්ෂණ සමාගම එකඟ විය. මෙම සිදුවීම සම්බන්ධයෙන් ව්‍යාපාරයට සිදු වූ ශුද්ධ අලාභය රු. 150,000 කි. විනාශ වූ තොගයේ පිරිවැය කොපමණද ?

- (1) රු. 150,000
- (2) රු. 250,000
- (3) රු. 750,000
- (4) රු. 800,000
- (5) රු. 1,000,000

- 2) ව්‍යාපාරයක අඩමාණ ණය සඳහා වෙන් කිරීම සම්බන්ධයෙන් පහත තොරතුරු දී ඇත.

	2020/12/31	2019/12/31
අඩමාණ ණය සඳහා වෙන් කිරීම	70,000	50,000

- 2020.06.10 දින රු. 80000 ක ණයගැතියෙකු බුන්වත් වූ බව දැන ගන්නට ලැබුණි.
- බොල් හා අඩමාණ ණය වෙන් කිරීම එකම ගිණුමක් මගින් සිදු කරයි නම්, ආදායම් ප්‍රකාශනයේ බෙදා හැරීමේ වියදම යටතේ දැක්විය යුතු වටිනාකම කොපමණද ?

- (1) රු. 50,000
- (2) රු. 70,000
- (3) රු. 80,000
- (4) රු. 100,000
- (5) රු. 120,000

3) ව්‍යාපාරයක් 2020 ජනවාරි මාසය තුළ ගෙවන ලද ඉද්ධ වැටුප රු. 135,000 කි. සේවක අර්ථසාධක අරමුදලට සේවක දායකත්වය (EPF) 10 % ක් වන අතර සේවා දායකය 15% කි. ETF දායකය 3% කි.

පහත ප්‍රශ්න සඳහා පිළිතුරු සපයන්න.

1. ව්‍යාපාරයේ දළ වැටුප් වියදම කොපමණද ?
2. ව්‍යාපාරයේ 2020 ජනවාරි මාසයට අදාළ EPF හා ETF වියදම වෙන වෙනම දක්වන්න.
 EPF :
 ETF :
3. ජනවාරි මාසය අවසානයේ එක් එක් වගකීම දක්වන්න.
 (මාසික EPF හා ETF වියදම ඊට පසුව එන මාසයේදී ගෙවනු ලබයි.)
 ගෙවිය යුතු EPF :
 ගෙවිය යුතු ETF :

- ප්‍රශ්න අංක 4 සහ 5 සඳහා පිළිතුරු සැපයීමට පහත තොරතුරු භාවිතා කරන්න.

ලභීරුගේ ව්‍යාපාරයේ ආදායම් හා වියදම් සම්බන්ධ පහත තොරතුරු ඔබ වෙත දී ඇත.

	2019.04.01	2020.04.01
කලින් ලද කුලී ආදායම	2,000	?
ගෙවිය යුතු විදුලිය	2,000	1,500
ඉදිරියට ගෙවූ රක්ෂණ වියදම්	1,000	500
උපචිත දුරකථන ගාස්තු	200	-
කලින් ගෙවූ දුරකථන ගාස්තු	-	100

2020.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා දුරකථන ගාස්තු වියදම රු.9,700 ක් හා කුලී ආදායම රු.15,000 ක් වේ.

වර්ෂය තුළ ගෙවූ වියදම්	විදුලිය	රු. 8,000
	රක්ෂණ	රු. 12,000
	දුරකථන	රු. ?
වර්ෂය තුළ ලද කුලී ආදායම		රු. 14,000

- 4) 2020.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා විදුලි වියදම හා රක්ෂණ ගාස්තුව කොපමණද ?

	විදුලි වියදම (රු)	රක්ෂණ ගාස්තු (රු)
(1)	4,500	1,500
(2)	4,500	12,500
(3)	7,500	12,500
(4)	7,500	13,500
(5)	8,500	13,500

5) වර්ෂය තුළ මුදලින් ගෙවූ දුරකතන ගාස්තුව සහ 2020.03.31 දිනට කලින් ලද කුලී ආදායම කොපමණද ?

	ගෙවූ දුරකතන ගාස්තු (රු)	කලින් ලද කුලී ආදායම (රු)
(1)	9,400	2,000
(2)	9,600	1,000
(3)	9,600	3,000
(4)	10,000	1,000
(5)	10,000	2,000

- ප්‍රශ්න අංක 6, 7 සහ 8 ප්‍රශ්න සඳහා පිළිතුරු සැපයීමට පහත තොරතුරු භාවිතා කරන්න.

එකතු කළ අගය මත බදු (VAT) සඳහා ලියාපදිංචි ව්‍යාපාරයක 2020.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂයට අදාළ පහත ගනුදෙනු ඔබ වෙත දී ඇත.

	රු.
ණයට විකුණුම් (15% VAT සහිත)	287,500
ණයට ගැණුම් (15% VAT සහිත)	92,000
අත්පිට ගැණුම් (15% VAT රහිත)	150,000
ණයට ගැණුම් ආපසු යැවුම් (15% VAT සහිත)	11,500
වර්ෂය තුළ ගෙවූ VAT	10,000

ව්‍යාපාරයේ වත්කම් සහ වගකීම් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

	2019.04.01	2020.03.31
ණයගැනී	30,000	40,000
ණයහිමි	15,000	18,000
තොගය	10,000	20,000
ගෙවිය යුතු VAT	12,000	?

පිරිවැයට 10 % ක ලාභයක් සහිතව භාණ්ඩ විකිණීම ව්‍යාපාරයේ ප්‍රතිපත්තිය වේ.

6) ව්‍යාපාරයේ දළ ලාභය කොපමණද ?

- (1) රු. 40,000
- (2) රු. 41,500
- (3) රු. 64,000
- (4) රු. 65,500
- (5) රු. 77,500

7) VAT පාලන ගිණුමේ 2020.03.31 දිනට ශේෂය කොපමණද ?

- (1) හර 2,500
- (2) හර 5,500
- (3) බැර 6,500
- (4) බැර 9,000
- (5) බැර 10,550

- 8) ඉහත දැක්වෙන ආපසු යැවුම් වලට අදාළ ද්විත්ව සටහන දක්වන්න. (සංලක්ෂ්‍ය අවශ්‍ය නොවේ).
- 9) සුමුදු පාසල් ලිපිද්‍රව්‍ය අලෙවි කිරීමේ ව්‍යාපාරයක් පවත්වාගෙන යයි. විකිණීමේ හෝ ආපසු එවීමේ පදනමට ජනිත වෙන යවන ලද තොගයේ විකුණුම් මිල රු. 82,500 කි. මෙම තොගයේ ආපසු එවීමේ කාලය ඉකුත් වී නැති අතර 2020.03.31 දින වන විට ඉන් ¼ ක් විකිණී නොමැති බව දන්වා එවා ඇත. පිරිවැයට 10 % ක ලාභයක් සහිතව භාණ්ඩ විකිණීම සුමුදුගේ ප්‍රතිපත්තිය වන අතර මේ සම්බන්ධව සිහිවටන සටහනක් පමණක් තබා ඇත. සුමුදුගේ ව්‍යාපාරයේ කෙටුම්පත් දළ ලාභය පහත පරිදි දක්වා ඇත.

	රු.	
විකුණුම්		250,000
ආරම්භක තොගය	12,000	
ගැණුම්	185,000	
(-) තොග	(8,000)	(189,000)
දළ ලාභය		61,000

ඉහත ගැලපීමෙන් පසු පහත දෑ දක්වන්න.

1. විකුණුම් වටිනාකම කොපමණද ?
2. අවසන් තොගයේ පිරිවැය කොපමණද ?
3. ඉහත විකුණන ලද තොගයට අදාළ ද්විත්ව සටහන ?

- 10) වතුරගේ ව්‍යාපාරයේ දේපල පිරිසිදු හා උපකරණ සම්බන්ධයෙන් පහත තොරතුරු ඔබ වෙත දී ඇත.

වත්කම	2019.04.01 දිනට පිරිවැය	සමුච්චිත ක්ෂය	වර්ෂය තුළ මිලට ගැනුම් (මිලට ගත් දිනය හා වටිනාකම)	ක්ෂය ප්‍රතිපත්තිය
ඉඩම්	500,000	-	-	-
ගොඩනැගිලි	200,000	50,000	-	සරල මාර්ග ක්‍රමයට 10 %
මෝටර් රථ	300,000	30,000	-	හීනවන ශේෂ ක්‍රමයට 5%
යන්ත්‍ර	100,000	20,000	2019.04.01 දින රු.50,000	සරල මාර්ග ක්‍රමයට 20 %
පරිගණක	-	-	2019.10.01 දින රු. 80,000	සරල මාර්ග ක්‍රමයට 10 %
ලී බඩු	50,000	10,000	2019.12.01 දින රු.100,000	සරල මාර්ග ක්‍රමයට 10 %

1. 2020.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා දේපල පිරිසිදු හා උපකරණ ක්ෂය ගණනය කරන්න.

- ගොඩනැගිලි -
- යන්ත්‍ර -
- මෝටර් රථ -
- පරිගණක -
- ලී බඩු -

2. චතුරගේ ව්‍යාපාරයේ දේපල පිරිසක හා උපකරණ සම්බන්ධයෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන උදාහරණයන්ට අදාළ පහත හිස්තැන් සම්පූර්ණ කරන්න.

----- A
 ----- B

ජංගම නොවන වත්කම්	පිරිවැය	සමුච්චිත ක්ෂය	ශුද්ධ අගය
දේපල පිරිසක හා උපකරණ			
ඉඩම්	C	I	O
ගොඩනැගිලි	D	J	P
මෝටර් රථ	E	K	Q
යන්ත්‍ර	F	L	R
ලී බඩු	G	M	S
පරිගණක	H	N	T
			U

11) පහත තොරතුරු තනි පුද්ගල ව්‍යාපාරයක් වන සිරිසුගේ ව්‍යාපාරයට අදාළ වේ.

2021.03.31 දිනට; මුළු වත්කම් රු. 3,485,000
 මුළු වගකීම් රු. 2,135,000
 2020.04.01 දිනට, මුළු හිමිකම රු. 750,000
 2021.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය තුළ දී රු. 150,000 ක ගැනිලි සිදු කර ඇති අතර අමතර ප්‍රාග්ධනය ලෙස රු.300,000 ක් යොදවා ඇත.

පහත දෑ ගණනය කරන්න.

- 2021.03.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ලාභය, රු.....
- 2021.03.31 දිනට මුළු හිමිකම රු.

12) ලක්සිරි ව්‍යාපාරය 2017.04.01 දින රු.800,000 කට යන්ත්‍රයක් මිලට ගන්නා ලදී. මෙදිනට එහි ඵලදායී ජීව කාලය හා සුන්බුන් අගය පිළිවෙලින් වසර 6ක් සහ රු. 80,000 ක් ලෙස ඇස්තමේන්තු කර ඇත. 2020.04.01 දින මෙම යන්ත්‍රය රු. 600,000 ක් වේ නම් යන්ත්‍ර විකිණීම නිසා සිදු වූ ලාභය හෝ අලාභය කොපමණද ?

13) පහත වැරදි හේතුවෙන් ව්‍යාපාරයේ ලාභය අඩුවේද / වැඩිවේද / වෙනස් නොවේ ද යන්න දක්වන්න.

- අයිතිකරුගේ භාණ්ඩ ගැනිලි, ගැනිලි ගිණුමේ සටහන් කර නැත.
- කලින් ගෙවූ විදුලි වියදමක් වර්ෂයේ වියදමක් ලෙස වාර්තා කිරීම.
- ලැබිය යුතු කුලී ආදායම පොත් වල වාර්තා කර නැත.
- ගෙවිය යුතු රක්ෂණ වියදමක් පොත් වල වාර්තා කර නැත.